



# UNHCR

United Nations High Commissioner for Refugees  
Haut Commissariat des Nations Unies pour les réfugiés



## **Τι είναι και πώς ξεκίνησε ο Μαθητικός Διαγωνισμός για τους Πρόσφυγες**

Ο Πανελλήνιος Μαθητικός Διαγωνισμός με θεματολογία σχετική με τους πρόσφυγες ξεκίνησε το 1994 με πρωτοβουλία της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες και της Ο.Λ.Μ.Ε. Από τότε μέχρι σήμερα, ο Διαγωνισμός διεξάγεται κάθε χρόνο, με μόνη εξαίρεση το 2002. Καθοριστική για τη συνέχεια και την εξέλιξη του Διαγωνισμού στην 20ετή πορεία του είναι η συμβολή της Επιτροπής Ευαισθητοποίησης των Νέων, στην οποία συμμετέχουν το Υπουργείο Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων, η Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς (νυν Διεύθυνση Νέας Γενιάς), η Ομοσπονδία Λειτουργών Μέσης Εκπαίδευσης - ΚΕ.ΜΕ.ΤΕ., η Διδακταλική Ομοσπονδία Ελλάδας - Ι.Π.Ε.Μ, η Πανελλήνια Ένωση Φιλολόγων, η Πανελλήνια Ένωση Εκπαιδευτικών Πολιτιστικών Θεμάτων, το Ίδρυμα Μαραγκοπούλου για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, το Κέντρο Διαπολιτισμικής Αγωγής του Πανεπιστημίου Αθηνών, ο Συνήγορος του Πολίτη – Συνήγορος του Παιδιού και το Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες.

Στόχος του Μαθητικού Διαγωνισμού είναι να δώσει την ευκαιρία στα παιδιά και τους νέους να εκφράσουν δημιουργικά τις απόψεις τους γύρω από την προστασία των προσφύγων αλλά και να συνειδητοποιήσουν τα προβλήματα και τις ιδιαίτερες δυσκολίες που συναντούν οι πρόσφυγες κατά τον εκπατρισμό, τη φιλοξενία τους σε κάποια άλλη χώρα και, ενδεχομένως, την επιστροφή τους στην πατρίδα.

## **Πώς μπορείτε να συμμετέχετε στο Διαγωνισμό της Ύπατης Αρμοστείας**

Ο διαγωνισμός απευθύνεται σε μαθητές και μαθήτριες της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης από όλη την Ελλάδα. Κάθε χρόνο τα παιδιά της Ε΄ και ΣΤ΄ Δημοτικού διαγωνίζονται στην κατηγορία των εικαστικών και του γραπτού κειμένου, ενώ οι μαθητές της Γ΄ Γυμνασίου και της Α΄ Τάξης Λυκείου μπορούν να συμμετέχουν με γραπτό κείμενο ή με καλλιτεχνική δημιουργία (φωτογραφία, οπτικοακουστικό μήνυμα). Με αφορμή τα 20α γενέθλια του Μαθητικού Διαγωνισμού, οι όροι συμμετοχής διευρύνθηκαν, ώστε να περιλαμβάνουν και τους μικρούς μας φίλους που φοιτούν στο Νηπιαγωγείο.

Τα τελευταία χρόνια λαμβάνουν μέρος στο Διαγωνισμό και ασυνόδευτα παιδιά πρόσφυγες που μοιράζονται μαζί μας την προσωπική τους ιστορία και δίνουν ένα παράδειγμα δύναμης και αισιοδοξίας. Παράλληλα, με χαρά λαμβάνουμε κάθε χρόνο και ειδικές συμμετοχές από Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας, Σχολεία σε καταστάματα κράτησης κ.λπ.

Τα έργα συγκεντρώνονται αρχικά από τους Διευθυντές των σχολικών μονάδων και προωθούνται στη συνέχεια στις Διευθύνσεις Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης όπου ανήκουν, για να αποσταλούν στα Γραφεία της Ύπατης Αρμοστείας. Η αξιολόγηση και η τελική επιλογή των έργων πραγματοποιείται από Ειδική Επιτροπή που συνθέτουν εκπρόσωποι της Επιτροπής Ευαισθητοποίησης των Νέων. Όσα έργα ξεχωρίσουν προβάλλονται μέσα από τις ιστοσελίδες της Υ.Α. και προωθούνται στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων της στον τομέα της

ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης του κοινού. Γίνεται επίσης προσπάθεια, όποτε αυτό είναι εφικτό, η βράβευση να διακριθέντων μαθητών να λαμβάνει χώρα στο πλαίσιο ειδικής τελετής, όπου τους απονέμονται τιμητικά διπλώματα, αναμνηστικά βραβεία και δώρα, παρουσία εκπροσώπων του Υπουργείου Παιδείας και της Επιτροπής Ευαισθητοποίησης, καθώς και προσωπικοτήτων της τέχνης και των γραμμάτων.

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το Μαθητικό Διαγωνισμό μπορείτε να επισκεφθείτε την ιστοσελίδα της Ύπατης Αρμοστείας [www.unhcr.gr](http://www.unhcr.gr), να απευθυνθείτε στο Γραφείο μας (Τομέας Επικοινωνίας και Ενημέρωσης, τηλ.: 210 6756801, φαξ: 210 6756800, e-mail: [kehayioy@unhcr.org](mailto:kehayioy@unhcr.org) και [nanou@unhcr.org](mailto:nanou@unhcr.org)) καθώς και στις Διευθύνσεις Σπουδών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας.

### **Τι είναι η Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες**

Η Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες είναι ένας διεθνής, ανθρωπιστικός, μη-πολιτικός Οργανισμός του ΟΗΕ. Ξεκίνησε να λειτουργεί το 1951 με έδρα τη Γενεύη της Ελβετίας. Από τότε έχει βοηθήσει πάνω από 50 εκατομμύρια ανθρώπους να ξαναχτίσουν τη ζωή τους και έχει τιμηθεί δύο φορές με Νόμπελ Ειρήνης. Κύρια αρμοδιότητα της Ύπατης Αρμοστείας, γνωστή ως διεθνής προστασία, είναι να διασφαλίζει το δικαίωμα κάθε ατόμου να ζητήσει άσυλο και να βρει ασφαλές καταφύγιο σε άλλη χώρα. Η Ύπατη Αρμοστεία προσπαθεί να καλύπτει άμεσα βασικές ανάγκες για νερό, τροφή, στέγη και ιατροφαρμακευτική περίθαλψη σε περιοχές όπου δεν υπάρχουν τα κατάλληλα μέσα για την αντιμετώπιση των προσφυγικών κρίσεων. Παράλληλα, αναζητά μακροπρόθεσμες και βιώσιμες λύσεις για τους πρόσφυγες, όπως ο εθελοντικός επαναπατρισμός, η ένταξη στη χώρα ασύλου ή η μετεγκατάσταση σε μια τρίτη χώρα.

Σήμερα, τα περισσότερα από 9.300 μέλη του προσωπικού της Ύπατης Αρμοστείας βοηθούν πάνω από 42 εκατομμύρια συνανθρώπους μας εκτοπισμένους εντός ή εκτός της χώρας τους, αιτούντες άσυλο καθώς και επαναπατρισμένους πρόσφυγες, που είναι διασκορπισμένοι σε όλο τον κόσμο.

### **Ποιος είναι πρόσφυγας;**

Φαντάσου το εξής: Έχεις ζήσει όλη σου τη ζωή ειρηνικά, ανάμεσα σε φίλους και συγγενείς. Έχεις όνειρα και σχέδια για το μέλλον. Ξαφνικά, όμως, τα πάντα αλλάζουν. Γείτονες που γνωρίζεις όλη σου τη ζωή τώρα σε βλέπουν σαν εχθρό. Το σπίτι σου καταστρέφεται. Παλεύεις να ξεφύγεις από βόμβες και σφαίρες, τρέπεσαι σε φυγή, με μόνο στόχο να σώσεις τη ζωή σου. Έπειτα, αν σταθείς τυχερός, βρίσκεσαι σε έναν ξένο τόπο, μόνος, εξουθενωμένος, σε αναζήτηση ασφάλειας. Το μέλλον σου στην κοινωνία που σε υποδέχεται είναι αβέβαιο. Δεν ξέρεις πότε θα σταματήσεις να φοβάσαι. Είσαι πρόσφυγας.

Οι πρόσφυγες είναι άτομα που αναγκάζονται να εγκαταλείψουν τη χώρα τους λόγω δίωξης ή πολέμου. Η Σύμβαση της Γενεύης του 1951 για το Καθεστώς των Προσφύγων ορίζει ως πρόσφυγα: «...κάθε άτομο το οποίο, επειδή έχει δικαιολογημένο φόβο δίωξης λόγω φυλής, θρησκείας, εθνικής προέλευσης, πολιτικών πεποιθήσεων ή συμμετοχής σε ιδιαίτερη κοινωνική ομάδα, βρίσκεται έξω από τη χώρα καταγωγής του και δεν μπορεί, ή εξαιτίας αυτού του φόβου δεν θέλει, να προσφύγει στην προστασία της χώρας αυτής».

## **Ο ρόλος του Μαθητικού Διαγωνισμού για τους Πρόσφυγες σήμερα**

Καθώς στις αρχές του 21ου αιώνα καταγράφεται μια αυξανόμενη ροή πληθυσμών, το πεδίο στο οποίο καλείται να δράσει και να επιτελέσει έργο η Ύπατη Αρμοστεία είναι εξαιρετικά δύσκολο. Μέσα σε ένα γενικότερο κλίμα ανόδου της ξενοφοβίας στην Ευρώπη αλλά και στη χώρα μας, για λόγους που έχουν να κάνουν με υπαρκτά προβλήματα αλλά και με άγνοια ή γενικεύσεις, τα έργα των μαθητών που συμμετέχουν κάθε χρόνο στο Διαγωνισμό στέλνουν το ελπιδοφόρο μήνυμα ότι οι νέοι άνθρωποι μπορούν να είναι δημιουργικοί και υπεύθυνοι πολίτες. Αποδεικνύουν ότι υπάρχει κι άλλος δρόμος για την αντιμετώπιση του προσφυγικού ζητήματος, μέσα από την ανθρωπιά και την αλληλεγγύη, το σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και τον πολιτισμό. Παιδιά από όλα τα μέρη της Ελλάδας ξεδιπλώνουν τις πολλές πτυχές του αναγκαστικού ξεριζωμού των προσφύγων αλλά και τη σημασία που μπορεί να έχει για τα εκατομμύρια των εκτοπισμένων στον κόσμο ένα καταφύγιο, μια θερμή αγκαλιά, μια υποδοχή και στήριξη για να ξαναχτίσουν τη ζωή τους.

Γι' αυτό και η Ύπατη Αρμοστεία θέλει να πει ένα μεγάλο ευχαριστώ στους μαθητές και τις μαθήτριες που έχουν λάβει μέρος τα τελευταία 20 χρόνια στο Διαγωνισμό και να προσκαλέσει τη νεότερη γενιά να συνεχίσει να συμμετέχει εκφράζοντας τον προβληματισμό, τις απόψεις και την ευαισθησία της. Τα παιδιά είναι πάντα εκείνα που μας υπενθυμίζουν ότι ακόμη και στη δύσκολη περίοδο που διανύουμε είναι δυνατόν να βρεθούν λύσεις, αρκεί να συνειδητοποιήσουμε τον κοινό μας στόχο, δηλαδή την προστασία της ανθρώπινης ζωής και αξιοπρέπειας.

**Όλα τα βραβευμένα έργα βρίσκονται στην ιστοσελίδα της Ύπατης Αρμοστείας  
στο μενού «Μαθητικοί Διαγωνισμοί» (<http://bit.ly/19eoMpm>)**

Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες, Ταγιαπιέρα 12, 115 25, Αθήνα  
Τηλ. 210 6726462-3, 210 6756801, [www.unhcr.gr](http://www.unhcr.gr), [www.1againstracism.gr](http://www.1againstracism.gr) και [www.unhcr.org](http://www.unhcr.org)